

Информация за изпълнение на етап на проект

Наименование на конкурса:
Конкурс за финансиране на научни изследвания – 2017 г.
Основна научна област:
10) Хуманитарни науки
№ на договор:
ДН 20/5
Начална и крайна дата на проекта:
11 декември 2017 г. – 11 декември 2020 г.
Заглавие на проекта:
Локални бедствия и качество на живот: Културни стратегии в преодоляване на природни, технологични и биологични катастрофи
Базова организация:
Институт за Етнология и Фолклористика с Етнографски музей при БАН
Партньорски организации:
не
Ръководител на научния колектив (академична длъжност, научна степен, име):
Доц. д-р Еля Александрова Цанева
Общ размер на отпуснатото финансиране за първи етап:
59 390 лв.
Интернет страница на проекта (ако има такава):
http://blokbg.org/?fbclid=IwAR2zEqZCVyOsIPoTSI3qxivCdLpiiYLZSx02HmZTPk7wDLvYbdLaF9T4b8HQ
Научни публикации по проекта:
1. Erolova, Y. 2019. Ethnic and Social Challenges of Post-Disaster Housing: Case Studies of Asparuhovo and Hitrino, Northeast Bulgaria. In: Murat, T. (ed.) <i>The 2nd Kurultai of the Endangered Cultural Heritage</i> . Constanta: Anticus Press, 91-102. (английски език)
2. 2. Цанева, Е. 2018. Локални бедствия и качество на живот в контекста на културната екология (Представяне на научен проект и някои предварителни впечатления от терена). В: Мизов, М. (съст.) <i>Екология и гражданско общество</i> . София: Авангард Прима, 225-237. ISBN 978-619-239-135-5. (български език) /паралелно има и интернет-публикация: https://www.academia.edu/38632507/ЕКОЛОГИЯ_И_ГРАЖДАНСК

О_ОБЩЕСТВО

З. Еролова, Й. 2018. Етносоциални аспекти на последиците от наводнението от 2014 г. в кв. „Аспарухово“, гр. Варна. В: Мизов, М. (съст.) *Екология и гражданско общество*. София: Авангард Прима, 237-250. ISBN 978-619-239-135-5. (български език) /паралелно има и интернет-публикация:
https://www.academia.edu/38632507/ЕКОЛОГИЯ_И_ГРАЖДАНСКО_ОБЩЕСТВО

Очаквани предстоящи публикации в сборници от научни форуми – 13 бр. статии /изнесени като доклади на научни форуми/: 6 на англ., останалите – на бълг.език

Описание на очакваните резултати по проекта (до 1 стр. в рамките на полето по-долу):

Очакваният резултат от проектната дейност е принос към: 1. Установяване на връзка между факторите и страните в живота на засегнатите групи, които при бедствие предизвикват промяна в качеството им на живот, и предварителната културна предразположеност на населението в групите към подобно въздействие; 2. По-добро прогнозиране на социалните рискове при бедствия от различен тип; 3. Съпоставяне на реално случилата се централна и местна реакция с изискванията/очакванията на хората от локалните общности, и представяне на насоки за избягване/минимизиране на напрежението между тях.

Реализацията на Проекта ще доведе както до развитие на фундаменталното научно познание върху едно модерно направление в съвременната антропология, което още не е представено подобаващо в българската наука - „Антропология на бедствията и катастрофите“, така и до редица резултати с ефект и приложимост в конкретната административна-управленческа практика (централна и по места) по линията на превенция, адекватно отреагиране и справяне с последствията от бедствени ситуации. В тези две основни линии резултатите ще се конкретизират по следния начин:

1. Линията на научната резултативност се изразява на първо място в новото знание, което екипът натрупва за колегията и за себе си. Това постижение се създава от осъществяване на теоретично-методологична подготовка чрез обучителния теоретично-методологичен семинар на Проекта, чрез дискуссионните семинари при представяне на теренните наблюдения, чрез организираната конференция и подготвените студии за участие в научното издание от нея, натрупаните теренни масиви. На основата на изследванията от Проекта ще се формулират чрез български принос същностните понятия в научното направление - *бедствие, риск, екологично знание, уязвимост, превенция, оцеляване*. Ще се натрупа емпирична база, която - включена във визуални представяния (изложба, брошура, архивиран и по-късно дигитализиран снимков и видео-материал, научни и научно-приложни публикации), ще послужи за оформяне на специфичната българска линия в евентуалното преподаване в университетите и академично организиране и развитие на това направление. Архивираните в Народописния архив на ИЕФЕМ материали могат да бъдат ползвани при разработване на научни Проекти от студенти, докторанти и различни образователни и културни институции. На следващо място е популяризиране на проекта сред научната общност и широката общественост - чрез издадената брошура, предвидените 8 публикации в медиите, представянето на оформения подархив, широката публичност на подготвената изложба;
2. На равнище ефективност в социалната практика от Проекта се очаква: планираните разговори с администрациите по места с участието на членове на екипа върху политиката на бедствията да допринесат за прецизиране на действията и мерките в тези случаи, до адекватното

разпределяне на постъпилата помощ и до създаване на условия, при които върху научна основа се прогнозира и превантира рязко влошаване на качеството на живота като последствие от сполетяло бедствие. На същото равнище ще се представи и обоснована картина за състоянието на социалните локални групи и общности в съответните засегнати райони, като се посочат мерки за отреагиране на бедствието, съобразени със специфичната им култура, стандарти и очаквания. Така резултатите от Проекта ще се използват за изработване на политики и стратегии, поне в изследваните селища, за посрещане и реакция на природните бедствия по места с оглед съхраняване на качеството на живот на хората.

Членове на научния колектив

Организации/участници¹

Бележк
а²

Базова организация:	
Институт за Етнология и Фолклористика с Етнографски музей при БАН	
Ръководител на научния колектив	
Доц. д-р Еля Цанева	
Участници:	
Доц. д-р Мила Маева Доц. д-р Петя Банкова Гл. ас. д-р Анни Кирилова Гл. ас. д-р Йелис Еролова Гл. ас. д-р Пламена Стоянова Стамен Кънев (ДО) Христинка Башева (ДО, отчислена от 01.01.2019 г. с право на защита)	
Партньорска организация:	

Участници:	
Партньорска организация:	

Участници:	
Партньорска организация:	

Участници:	

Постигнати резултати от изпълнението на проекта и кратък анализ на тяхната приложимост (до 1 стр. в рамките на полето по-долу)

1 Отбележете академичната длъжност, научната степен, име и фамилия на всеки участник като включите и участниците, които са работили по проекта не през целия период за изпълнение на проекта

2 Отбележете дали участникът в колектива е млад учен (МУ), постдокторант (ПД), докторанти (ДО) или студенти (СТ), или учен от чужбина (УЧ).

Постигнато в организационно отношение: Проведени орг. сбирки - 15; Обучителни и научни семинари - 12; Формирани теренни екипи - 2 (всеки от тях покриващ по 2 теренни дестинации); Реализирани институционални връзки - с И-тут за изследване на обществата и знанието; Ц-ра за изследвания по национална сигурност и отбрана към БАН; БЧК централен и по места; служби на Гражданска отбрана и противопожарна защита; У-тет Минцу Пекин; НБУ- Лаборатория по природни бедствия и рискове.

Първоначална и текуща научна подготовка: Изнесени 7 бр. обучителни лекции от външни гости /1 чужденец/ и членове на проекта, както и научен инструктаж за работа; Изработена и докладвана концепция за терена; Информационни презентации върху теренната работа - 10 бр. от членове на проекта и 1 от външен гост; Издирване на научна л-ра и библиографски коментар: 3 презентации от членове на проекта; Издирване на архивни, медийни и краеведчески данни; Предтеренно регионално и местно проучване.

Реализирана теренна работа: Общо осъществени теренни командировки за четирите дестинации - 179 теренни дни от 6-ма члена на екипа; Покрит е експедиционно целият терен, с изключение на селищата от община Малко Търново в Странджа; Като предварителна извадка от свалените теренни записи в Народописния архив на ИЕФЕМ досега са постъпили 258 с. материал от четирите дестинации (който е около 1/5 от очаквания пълен материал); Видео- и аудиозаписите от терена се подготвят за архивиране след окомплектуването им; Осъществени са контакти с общините и отговорни служители по места; за тяхното привличане и логистична помощ към проекта предстои да се извърши още работа.

Участие в научни форуми: Членове на екипа са участвали в научни форуми с 15 доклада по теми от проекта и проведените теренни изследвания; от тези форуми 6 са международни; 5 са национални и 4 са национални с международно участие; 6 доклада са изнесени на английски език, 9 - на български език. Осъществ. публикации - вж с. 1-2.

Популяризация на проекта: Изготвен и поддържан уеб-сайт на проекта:

<http://blokbg.org/?>

[fbclid=IwAR2zEqZCVyOsiPOTSI3qxxvCdLpiiYLSx02HmZTPk7wDLvYbdLaF9T4b8HQ](http://blokbg.org/?fbclid=IwAR2zEqZCVyOsiPOTSI3qxxvCdLpiiYLSx02HmZTPk7wDLvYbdLaF9T4b8HQ), както и Фейсбук-страница на проекта:

https://www.facebook.com/bedstviyaikachestvonazhivot/?modal=admin_todo_tour;

Направени са 10 представяния на проекта пред медиите, вкл. 1 специализирано телевизионно интервю пред AgroTV.

Прогнозно тълкуване на някои обобщени резултати

1. Локалните бедствия имат комплексен характер: засягат в различна степен (дълбочина, обхват и сила), но без изключение, всички страни от живота и бита на индивидите и групите по места;

2. Общностите по места и региони предоставят на бедствието ниши на уязвимост и риск, според особеностите и историята на културата, стереотипите и спецификите на живот и съжителство; тяхното откриване и опознаване е условие за успешно прогнозиране на рисковете и превенция на тежки последствия;

3. Всекидневната култура в рефлексията ѝ върху категорията „качество на живот“, е гъвкавият и „ковък“ елемент за реагиране на бедствието, който при успешен мениджмънт на последствията може да съхрани/възстанови/повиши качеството на живот на засегнатите групи.